

Demény Péter

Tisztelt Márkus Béla!

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 12. szám, 2019. március 22.

Engedje, hogy megszólítsam, hátha így néhány gát leomlik, ha a vitánk esetleg tovább mérgesedik is.

Nem akartam kijátszani egymás ellen a két író, de azt sem akartam elhallgatni, ami számomra szomorú tény. Sütő András sikeres volt, Székely János jóval kevésbé – nagyon nyersen ezt szerettem volna elmondani. *Volt*, 1989 előtt, hiszen utána minden megváltozott, és azt is elhiheti, hogy nem arra céloztam, milyen szép is az, ha az ember szemét kiverik, mint 1990 márciusában a Sütőét a Securitate receptje szerint felhergelt románok.

Ami az apa-verseket illeti, azt tartom fontosnak, hogy Székely János *bevallotta* őket. Minden zugban a hallgatás törvényébe ütközöm, mely kivétel nélkül mindenre és mindenkire vonatkozik, a hibákra is, a bűnökre is, és amely a beszélgetés elfojtásában érdekelt.

Éppen ezért azt sem érzem jó stratégiának, ha egy író ért bírálatot rögtön bálványrombolási szándéknak érzünk – gondolom, Sütőről szóló korábbi írásaimra céloz, melyekben viszont nem támadtam őt ad hominem, néhány gesztusát vontam csak kétségbe. Azt persze továbbra is úgy látom, hogy egyrészt azok a gesztusok nehezen menthetők, másrészt az életművel a rajongók sem nagyon tudnak mit kezdeni, felemás előadások születnek, ha egyáltalán hitelesen próbálkoznak meg az újraolvasással. Azt pontosan tudom, hogy valamikor fontosak voltak ezek a drámák, a diktatúra azonban megszűnt, és valahogy kiment alóluk, ami tartotta őket.

A másik szomorú tény, hogy Székely János egyszer nagyon megharagudott Sütőre; ezt sem akartam elhallgatni. Az írók is emberek, és nem lehet könnyű megélni a másik közeli és hangos sikerét.

A mélyben talán egy másik vita húzódik: gyanakvó vagyok a közösséggel szemben, és azzal szemben is, aki könnyen belesimul, éppen azért, mert aki erre vágyik, az könnyen belesimul bármibe, csak közösség legyen, vagy a közösség fontosságát hirdesse. Ezért rokonszenves számomra Székely János. Remélem, megérti.

Tisztelettel: